

Grundläggande granskning av styrelse och nämnder 2022

Älvkarleby kommun

Mars 2023

*Cecilia Axelsson
Linn Bergman
Pariya Baker*

Innehållsförteckning

Sammanfattning med rekommendationer	03
Inledning	05
Kommunstyrelsen	07
Omsorgsnämnden	11
Samhällsbyggnadsnämnden	16
Utbildningsnämnden	20
Bilaga: Sammanställning av revisionsfrågor för alla revisionsobjekt	25

Sammanfattning

Sammanfattande revisionell bedömning

Granskningsområde	KS	ON	SBN	UN
Ändamålsenlighet	Grön	Gul	Grön	Gul
Ekonomiskt tillfredsställande	Grön	Röd	Grön	Röd
Intern kontroll	Grön	Grön	Grön	Grön

Inledning

Inledning

Bakgrund

Av kommunallagen och god revisions sed följer att revisorerna årligen ska granska alla styrelser och nämnder.

Kommunstyrelsen och nämnderna ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste respektive organ bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelse. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har kommunstyrelsens och nämndernas förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin

Nr 1 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3).

Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av kommunallagen 6:6 och följsamhet till fullmäktiges uppdrag i form av mål och budget 2022.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys och protokollsgenomgång. I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2022. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor".

Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt).

Kommunestyrelsen

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Grön	Styrelsens förvaltning har fullgjorts på ett ändamålsenligt sätt under år 2022.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Grön	Styrelsens förvaltning har skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2022. Resultat mot driftbudget: + 7,7 mnkr.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d</i>	Grön	Den interna kontrollen hänförlig till styrelsens förvaltning har i huvudsak varit tillräcklig under år 2022. Vi har noterat brister i kontroll och vidtagande av åtgärder för att nå mål för verksamheten under löpande år.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till styrelsen:

- Vid redovisning av anmärkningar rörande uppfyllelse av verksamhetsmål bör styrelsen vid behov vidta tydliga åtgärder. Beslut om vidtagna åtgärder eller andra beslut som avser uppfyllelse av verksamhetsmål behöver framgå av protokoll från styrelsens sammanträden.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har styrelsen antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Kommunstyrelsens mål och budget framgår i särskilda dokument. Vi har inom ramen för granskningen efterfrågat men ej tagit del av en särskild verksamhetsplan för styrelsen.
2. Budget	a) Har styrelsen antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Internbudget för 2022 antas 2021-12-15, § 159
3. Mål	a) Finns mål formulerade för styrelsens verksamhet?	Grön	Med utgångspunkt i det kommunövergripande målet har kommunstyrelsen beslutat om strategiska mål för styrelsen som ska medverka till att uppnå de kommunövergripande målen 2022-02-02, §17
	b) Finns mål formulerade för styrelsens ekonomi?	Grön	Antagen budget betraktas som mål för ekonomin.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Till kommunstyrelsens samtliga mål finns mätetal och målvärden för 2022.

Granskningsiakttagelser

4. Rapportering och åtgärder	a) Har styrelsen upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till styrelsen?	Grön	Kommunstyrelsen har upprättat årshjul i Stratsys som reglerar när styrelsen ska arbeta med intern kontroll, mål- och budgetprocessen, systematiskt arbetsmiljöarbete samt uppföljning. Det finns även upprättade tidplaner för uppföljning av ekonomi och verksamhet.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	Grön	I delårsrapporten redovisas bedömning av måluppfyllelse, inklusive helårsprognos och följs av kommentarer till utfall. Ekonomisk uppföljning av styrelsen och nämndernas verksamhet sker månadsvis under året.
	c) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Gul	Vid delårsuppföljningen per augusti bedöms några av målen för 2022 bli svåra att nå. Arbetet med målen har påbörjats och analys av målvärdet är dokumenterat, dock saknas spårbarhet i protokollen till vilka eventuella åtgärder som behöver vidtas för att nå de fastställda målen.
	d) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	Styrelsen prognostiserar under året ett ekonomiskt resultat som är inom tilldelad budgetram.
5. Måluppfyllelse	a) När styrelsen uppsatta mål för verksamheten?	Grön	Av verksamhetsredovisningen framgår att styrelsen bedömer nitton mål uppfyllda och två mål som delvis uppfyllda..
	b) När styrelsen uppsatta mål för ekonomin?	Grön	Kommunstyrelsen redovisar ett positivt resultat om ca + 7,7 mnkr mot budget.

Omsorgsnämnden

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Gul	Nämnden kan delvis verifiera att dess förvaltning utförts på ett ändamålsenligt sätt under år 2022.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Röd	Nämndens förvaltning har inte skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2022. Resultat mot driftbudget: -18,7 mnkr.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d</i>	Grön	Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har i huvudsak varit tillräcklig under år 2022. Vi ser att nämnden har ett utvecklingsområde kopplat till att vidta fortsatta åtgärder för att nå mål för verksamheten och för att nå en ekonomi i balans.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till nämnden:

- Nämnden behöver vara mer aktiv och vidta åtgärder för att nå en ekonomi i balans.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Nämndens mål och budget framgår i särskilda dokument. Vi har inom ramen för granskningen efterfrågat men ej tagit del av en särskild verksamhetsplan för nämnden.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Internbudget för omsorgsnämnden antas 2021-12-07 § 99.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Med utgångspunkt i fullmäktiges övergripande mål har nämnden formulerat verksamhetsmål på nämndnivå.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Utifrån fullmäktiges mål har omsorgsnämnden tagit fram ett mål om att <i>verksamheter bedrivs kostnadseffektivt inom tilldelade ramar</i> . Antagen budget betraktas även som mål för ekonomin.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Målen bedöms i allt väsentligt vara uppföljningsbara.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	Nämnden har upprättat årshjul i Stratsys som reglerar när nämnden ska arbeta med intern kontroll, mål- och budgetprocessen, systematiskt arbetsmiljöarbete samt uppföljning. Det finns även upprättade tidplaner för uppföljning av ekonomi och verksamhet.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	Grön	Bedömning av måluppfyllelse och helårsprognos för verksamhetsmålen redovisas tydligt i delårsrapporten per augusti och följs av kommentarer till utfallen. Delårsrapporten innehåller även en ekonomisk analys. Ekonomisk uppföljning sker löpande vid nämndens sammanträden.

Granskningsiakttagelser

4. Rapportering och åtgärder	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Grön	I måluppfyllelsebedömningen per augusti bedöms några mål inte nås under 2022. I kommentarer till utfallen framgår det att åtgärdsplaner har tagits fram.
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Röd	I budgetuppföljningarna som redovisas vid nämndens sammanträden, samt i delårsrapporten, finns avsnitt om åtgärdsarbete (kort- och långsiktiga åtgärder) kopplade till ekonomin. För att få en internbudget i balans inför 2022 fanns inom flera enheter inom omsorgsnämnden behov av att skapa åtgärdsplaner. Förvaltningen ska vid negativ prognos ta fram åtgärder och lägga in dessa i åtgärdslistan. Nämnden beslutade om ett extra sammanträde i juni med anledning av den ekonomiska situationen och för att de föreslagna åtgärderna inte är realistiska. Vid sammanträdet i oktober framgår att förvaltningen påbörjat ett större övergripande arbete inom vård och omsorg och att tydliga förbättringar bör ses under 2023. Prognosen vid delår visar en avvikelse mot budget med ca -21,6 mkr. Vidtagna åtgärder har inte varit tillräckliga för att bedriva verksamheten inom tilldelad budgetram.

Granskningsiakttagelser

5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Gul	Av verksamhetsredovisningen framgår att nämnden bedömer två mål uppfyllda, två mål som delvis uppfyllda och ett mål som ej uppfyllt.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Röd	Omsorgsnämnden redovisar en negativ budgetavvikelse på ca -18,7 mnkr. Nämndens mål om att verksamheten ska bedrivas kostnadseffektivt inom tilldelade ramar uppnås därför inte.

Samhällsbyggnadsnämnden

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Grön	Nämndens förvaltning har fullgjorts på ett ändamålsenligt sätt under år 2022.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Grön	Nämndens förvaltning har skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2022. Resultat mot driftbudget: + 5,1 mnkr.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d</i>	Grön	Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har varit tillräcklig under år 2022. Vi noterar att nämnden har ett utvecklingsområde att tillse att målvärden för målen anges för respektive år i syfte att stärka uppföljningsmöjligheterna.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till nämnden:

- Tillse att målvärden för nämndsmålen anges för respektive år i syfte att stärka uppföljningsmöjligheterna.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Nämndens mål och budget framgår i särskilda dokument. Det finns separata planer för ansvaret för fysisk planering, ansvaret för livsmedel samt ansvaret för byggverksamheten. Vi har inom ramen för granskningen efterfrågat men ej tagit del av en särskild verksamhetsplan för nämnden.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Internbudget för år 2022 antas av nämnden 2021-12-13 § 163.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Av protokoll framgår att nämnden antar mål för 2022 2022-03-07, § 31. Vi noterar att målen är samma som för 2021.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Inga särskilda ekonomiska mål har formulerats på nämndnivå. Däremot finns en beslutad internbudget som utgör en form av mål i och med att denna ska följas.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Gul	Målen bedöms i viss mån vara uppföljningsbara. Vi noterar dock att målvärden för 2022 saknas.

Granskningsiakttagelser

4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	I verksamhetsplanerna för fysisk planering, livsmedelslagen och byggverksamhet framgår att delårsavstämning ska redovisas till nämnd i september 2022 och att årsuppföljning ska göras i februari 2023.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	Grön	Bedömning av verksamhetsmålen, inklusive helårsprognos, redovisas i delårsrapport. Ekonomisk uppföljning sker löpande vid nämndens sammanträden.
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Grön	Vid delårsuppföljningen bedöms samtliga verksamhetsmål vara uppfyllda eller påbörjade, åtgärder för att nå måluppfyllelse bedöms därmed inte varit nödvändiga.
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	Nämnden prognostiserar under året ett ekonomiskt resultat som är inom tilldelad budgetram. Inga ytterligare åtgärder krävs.
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Grön	Av verksamhetsredovisningen framgår att nämnden bedömer fem mål uppfyllda och ett mål som delvis uppfyllt.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Grön	Samhällsbyggnadsnämnden redovisar ett positivt resultat om ca +5,1 mnkr mot budget.

Utbildningsnämnden

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Gul	Nämnden kan delvis verifiera att dess förvaltning utförts på ett ändamålsenligt sätt under år 2022.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Röd	Nämndens förvaltning har inte skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2022. Resultat mot driftbudget: -9,7 mnkr.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d</i>	Grön	Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har i huvudsak varit tillräcklig under år 2022. Vi har noterat brister i nämndens kontroll och vidtagande av åtgärder för att nå mål för verksamheten under löpande år. Vi ser att nämnden har ett utvecklingsområde kopplat till att vidta åtgärder för att nå mål för verksamheten och för att vidta fortsatta åtgärder för att nå en ekonomi i balans.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till nämnden:

- Nämnden behöver vara mer aktiv och vidta åtgärder för att nå en ekonomi i balans.
- Vid redovisning av anmärkningar rörande uppfyllelse av verksamhetsmål bör nämnden vid behov vidta tydliga åtgärder. Beslut om vidtagna åtgärder eller andra beslut som avser uppfyllelse av verksamhetsmål behöver framgå av protokoll från nämndens sammanträden.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Nämndens mål och budget framgår i särskilda dokument. Vi har inom ramen för granskningen efterfrågat men ej tagit del av en särskild verksamhetsplan för nämnden.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Internbudget för utbildningsnämnden 2022 antas 2022-03-08 § 25.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Med utgångspunkt i prioriterade målområden har nämnden formulerat mål på nämndnivå och beslutar om dessa 2021-12-06, § 134. Vi noterar att nämnden beslutar att behålla 2021 års mål för 2022 med justerade målvärden.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Inga särskilda ekonomiska mål har formulerats på nämndnivå. Däremot finns en beslutad internbudget som utgör en form av mål i och med att denna ska följas.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Målen bedöms i allt väsentligt vara uppföljningsbara.

Granskningsiakttagelser

4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	Nämnden har upprättat årshjul i Stratsys som reglerar när nämnden ska arbeta med intern kontroll, mål- och budgetprocessen, systematiskt arbetsmiljöarbete samt uppföljning. Det finns även upprättade tidplaner för uppföljning av ekonomi och verksamhet.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	Grön	Bedömning av verksamhetsmålen, inklusive helårsprognos, redovisas i delårsrapport. Ekonomisk uppföljning sker löpande vid nämndens sammanträden.
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Gul	I nämndens delårsrapport framgår planerade åtgärder för vissa av målen som inte bedöms uppnås men åtgärder saknas dock för några av de mål som inte bedöms uppfyllas under året.
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Gul	I protokoll från nämndens sammanträden framgår att åtgärder för att minska underskottet har tagits fram och presenterats för nämnd i oktober. Vid samtliga ekonomiska uppföljningar under året prognostiserar nämnden en negativ budgetavvikelse för helåret. I protokoll från nämndens sammanträden noteras att nämnden vid upprepade tillfällen uppdrar till förvaltningen att skarpt arbeta med de kortsiktiga och långsiktiga åtgärderna för en budget i balans. I delårsrapporten finns ett avsnitt om åtgärdsarbete (kort- och långsiktiga åtgärder) kopplade till ekonomi. Utbildningsförvaltningen prognostiserar för helåret ett resultat som är -5,8 mnkr sämre än budget. Vidtagna åtgärder har inte varit tillräckliga för att bedriva verksamheten inom tilldelad budgetram.

Granskningsiakttagelser

5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Gul	Av verksamhetsredovisningen framgår att nämnden bedömer fem mål som uppfyllda och tre mål som delvis uppfyllda.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Röd	Omsorgsnämnden redovisar en negativ budgetavvikelse på -9,7 mnkr.

Bilaga: Sammanställning av revisionsfrågor för alla revisionsobjekt

Sammanställning revisionsfrågor, bastjänst

Revisionsfråga	KS	ON	SBN	UN
Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Grön	Grön	Grön
Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Grön	Grön	Grön
Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Grön	Grön	Grön
Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Grön	Grön	Grön
Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Grön	Gul	Grön
Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	Grön	Grön	Grön
Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?	Grön	Grön	Grön	Grön
Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Gul	Grön	Grön	Gul
Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	Röd	Grön	Gul
När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Grön	Gul	Grön	Gul
När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Grön	Röd	Grön	Röd

2023-03-30

Cecilia Axelsson

Uppdragsledare

Linn Bergman

Projektledare

pwc.se

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Älvkarleby kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från 2022-06-16. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.